

NR 2 (2) KWIECIEŃ 1997
Cena 1 zł

Głos Uczelni

BIULETYN WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze

• ZIELONA GÓRA

WSPNET

- Uczelnia w Internecie
- O Wydziale Humanistycznym
- Prof. Günter Starke – lingwista i pedagog
- Goście z Moskwy
- Uczelniane prawo

SPIS TREŚCI

Kronika WSP	str. 4
Z prac Senatu	str. 5
Komisja Dyscyplinarna	str. 5
Awanse naukowe	str. 5
Nowi profesorowie w naszej uczelni	str. 6
Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą	str. 6
Granty KBN uzyskane przez pracowników naszej uczelni	str. 7
Sieć uczelniana	str. 8
Przygotować człowieka do pracy	str. 9
Rozmowy o metodologii historii	str. 9
Muzyka naszego wieku	str. 10
Dni Otwartych Drzwi na WSP	str. 10
Burzenie mitów – rozmowa z prof. dr hab. Janiną Fyk	str. 11
Regulamin dla studenta	str. 12
FORUM – Statut – jaki ma być?	str. 13
Profesor Günter Starke – lingwista i pedagog	str. 14
Czas transformacji	str. 14
Kontynuować to co dobre – rozmowa z prof. drem hab. Wojciechem Peltzem	str. 15
Statystyka	str. 15
Zielona Góra - Moskwa	str. 16
Nowy Skład osobowy	str. 17
20 lat Dydaktyki Literatury – Zapomniany jubileusz	str. 17
Prasówka	str. 18
Nowości wydawnicze	str. 19, 20

BIULETYN INFORMACYJNY WSP w Zielonej Górze

REDAKTOR: *Dariusz Dolański*
Współpraca: *Marta Dłużewska,*
Henryk Krajiński, Mieczysław Ostrowski
al. Wojska Polskiego 69, 65-025 Zielona Góra
Korekta: *Dariusz Grzemny*
Skład i oprac. graf.: *HEROLDIA P.R.*
Druk: *Drukarnia WSP*

Szanowni Państwo,

oddajemy do rąk Państwa drugi numer *Głosu Uczelni*. Cieszymy się, że nasza inicjatywa spotkała się z ciepłym przyjęciem. Dziękujemy za uwagi i propozycje. Chcemy to pismo tworzyć z całym akademickim środowiskiem i wszelkie inicjatywy służące poprawianiu jego jakości znajdują w nas uważnych słuchaczy.

Nasze pismo spotkało się także z zainteresowaniem poza uczelnia. Zostaliśmy zaprezentowani przez kolegów z *Biuletynu Politechniki Zielonogórskiej*, naszą obecność odnotowała *Gazeta Lubuska*, Zielonogórska Telewizja Przewodowa i Radio Zachód.

Dziś, obok rubryk wprowadzonych w pierwszym numerze, rozpoczynamy nowy cykl prezentujący wydziały w naszej uczelni. Na początek Wydział Humanistyczny, który przedstawiony został w rozmowie z Dziekanem prof. drem hab. Wojciechem Peltzem. Na stałe, na drugiej stronie okładki, prezentować będziemy prace studentów wychowania plastycznego. Stałą rubrykę będzie też redagować Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą. Wprowadziliśmy też kronikę wydarzeń - dziś jeszcze niepełną, ale zwracamy się z prośbą do wszystkich z Państwa, by informować nas na bieżąco o ważkich spotkaniach, osiągnięciach i wszystkim tym, czym żyje wasze najbliższe otoczenie.

Chcemy także otworzyć nasze łamy dla akademickiej dyskusji. W tym numerze swoimi refleksjami dotyczącymi zmian w statucie uczelni dzieli się z nami prof. dr hab. Bronisław Ratuś. Mamy nadzieję, że ten materiał stanie się punktem wyjścia do zgłaszania propozycji zmian w Statucie uczelni. Prosimy kierować je do naszej Redakcji, skąd zostaną one przekazane zespołowi zajmującemu się nowelizacją statutu.

Sądzymy, że wszystkich Państwa zainteresuje obszerny materiał dotyczący uczelnianej sieci komputerowej. W następnych numerach będziemy Państwa sukcesywnie informować o jej rozwoju i możliwościach.

Mamy świadomość, że zbyt mało miejsca poświęcamy sprawom studenckim. Liczymy tutaj jednak na aktywność samych zainteresowanych. Informujcie nas o swoich osiągnięciach, studenckim ruchu naukowym, turystycznym, sportowym i artystycznym. Dzielcie się z nami swoimi uwagami. Czekamy na wasz głos.

Redakcja

Kronika WSP

☞ 24-25 lutego w Instytucie Fizyki gościł **prof. dr hab. Jerzy Mizia** z WSP w Rzeszowie. W trakcie pobytu wygłosił wykład na temat *Elektronowy model nadprzewodnictwa wysokotemperaturowego, obliczanie temperatury krytycznej*.

☞ 26 lutego Kolektywny Ruch Animacji Aktywności Artystycznej KRAAA, któremu przewodniczy **dr Beata Frydryczak** z Instytutu Filozofii zorganizował ekspozycję *Malarstwo-Katedra*. Zaprezentowało się na niej dziesięciu pracowników Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej: **Jacek Dłużewski, Jan Gawron, Magdalena Gryśka, Andrzej Klimczak-Dobrzański, Leszek Knaflewski, Paulina Komorowska-Birger, Stanisław Kortyka, Jarosław Łukasik, Norman Smużniak i Ryszard Woźniak**. Ekspozycja zorganizowana była w budowanym domu Pauliny Komorowskiej-Birger w Jędrzychowie.

☞ 27 lutego w Galerii GI działającej przy Instytucie Sztuki i Kultury Plastycznej odbył się wernisaż *wszystko co, ona robi pomiędzy* gdańskiej plastyczki **Anny Baumgart**. Połączony był on z performancem również gdańszczanina **Norberta Walczaka**.

☞ 28 lutego w uczelni przebywał **prof. dr hab. Andrzej Zawada** z Uniwersytetu Wrocławskiego, znany badacz współczesnej literatury polskiej, który wygłosił dla studentów i pracowników Instytutu Filologii Polskiej wykład pt. *Mimesis u Herberta i Różewicza*.

☞ 1 marca w siedzibie Regionalnego Centrum Animacji Kultury nagrodę Czarta Lubuskiego przyznawaną przez *Zielonogórski Informator Kulturalny* za osobowość i popularyzowanie literatury w środowisku zielonogórskim otrzymał **prof. dr hab. Czesław P. Dutka** - literaturoznawca z Instytutu Filologii Polskiej. Gratulujemy.

☞ 5 marca w Café Borgia odbył się wernisaż malarstwa studentki IV roku wychowania plastycznego **Izabelli Komorowskiej**. Jest ona uczennicą **prof. Stanisława Kortyki**.

☞ 12 marca odbyło się posiedzenie Senatu. Jego przedmiotem były przede wszystkim sprawy regulaminów studenckich i działalność Uczelnianego Centrum Komputerowego (szerzej s. 5).

☞ W tym samy dniu gościem Instytutu Socjologii był **prof. dr hab. Jan Sikora** z Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, który wygłosił dwa wykłady dla studentów i pracowników naszej uczelni: *Możliwości zastosowania socjologii w tworzeniu planu zagospodarowania turystycznego regionu* i *Poglądy socjologiczne Tadeusza Szczurkiewicza*.

☞ 20 marca w ramach Wszechnicy Lubuskiego Towarzystwa Naukowego odbył się zapowiadany przez nas w poprzednim numerze wykład **prof. dra hab. Leszka Gołdyki** pt. *Polacy wobec przemian społeczno-ekonomicznych*.

☞ W dniach 24-27 marca gościło w naszej uczelni kierownictwo Rosyjskiej Akademii Kształcenia w Moskwie: Główny Sekretarz Naukowy Akademii **prof. dr hab. Nikołaj Nikołajewicz Nieczajew** oraz **prof. dr hab. Ira Abramowa Sasowa** i **prof. dr hab. Natalia Fiodorowna Winogradowa**. Goście wzięli udział w konferencji dotyczącej przygotowania zawodowego i spotkali się z Rektorem. Podczas spotkania (szerzej s. 7, 16) omówili możliwości dalszej współpracy.

☞ 25-26 marca Instytut Techniki przy współudziale Instytutu Zarządzania i Centrum Zastosowań Ergonomii zorganizował konferencję na temat przygotowania i doskonalenia zawodowego pracowników (szerzej s. 9).

☞ 2 kwietnia w Klubie Studenckim „Gęba” odbyła się Giełda Piosenki, czyli eliminacje do Studenckiego Festiwalu Piosenki w Krakowie.

☞ 7-8 kwietnia w Ośrodku Wypoczynkowym Lasów Państwowych w Ochli koło Zielonej Góry odbyła się uświetniająca dwudziestopięciolecie Instytutu Wychowania Muzycznego konferencja naukowa nt. *Problemy wykonawcze muzyki współczesnej*. Kierownikiem naukowym konferencji była **prof. Irena Marciniak** (szerzej s. 10).

☞ 8 kwietnia gośćmi Instytutu Historii byli **prof. dr hab. Jerzy Topolski** i **prof. dr hab. Zygmunt Boras** z UAM. Obaj wygłosili wykłady dotyczące najnowszych prądów w metodologii historii (szerzej s. 9).

☞ 10 kwietnia na zaproszenie Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych wykład na temat *Propedeutyczne walory języka esperanto w nauczaniu języków obcych* wygłosiła **mgr Ewa Krach** z Redakcji Esperanto Polskiego Radia w Warszawie.

☞ 13-14 kwietnia w odbyły się Dni Otwartych Drzwi WSP. Kandydaci na studia mieli możliwość zwiedzić obiekty, zapoznać się z ofertą studiów, zasadami przyjęć, a także spotkać się z kadrą i studentami. Największym zainteresowaniem cieszyły się wszystkie kierunki pedagogiczne i filologia germańska.

☞ 13-17 kwietnia z koncertami do Wilna wyjechał chór Instytutu Wychowania Muzycznego „Cantus Juvenilis” pod dyr. **Bogusława Stankowiaka**. Chórowi towarzyszą soliści: **Maria Pawlaczyk** - sopran i **Bogumiła Tarasiewicz** - mezzosopran.

☞ 15 kwietnia Instytut Socjologii zorganizował dwa wykłady **prof. dra hab. Kazimierza W. Frieske** z Uniwersytetu Warszawskiego. Dotyczyły one nowych ról zawodowych socjologów oraz dynamiki przestępczości i procesów marginalizacji społecznej w Polsce.

☞ 16 kwietnia odbyło się szóste posiedzenie Senatu (szerzej s. 5).

☞ 18 kwietnia odbyło się spotkanie Rektora z goszczącym w Zielonej Górze **drem Herbertem Rische** – prezydentem Federalnego Urzędu Ubezpieczeń Społecznych Pracowników Umysłowych w Niemczech.

☞ 21 kwietnia **prof. dr hab. Władysław Kwaśniewicz**, socjolog z UJ, otrzymał z rąk Rektora Medal Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego.

☞ 25-26 kwietnia nasza uczelnia będzie gospodarzem Konferencji Rektorów Wyższych Szkół Pedagogicznych.

Oczekujemy od Państwa na informacje, które czyniłyby naszą Kronikę pełniejszą. Nie o wszystkim możemy przygotować dłuższe artykuły, ale możemy wiele wydarzeń odnotować w tej kolumnie.

O kontaktach zagranicznych informujemy w kolumnie Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą.

Podczas piątego w tej kadencji posiedzenia Senatu, 12 marca 1997 roku, Rektor poinformował o bieżących pracach kierownictwa uczelni oraz zwrócił się do członków Senatu i całej społeczności akademickiej o przystąpienie do konsultacji w sprawie zmian w statucie uczelni.

Podczas posiedzenia Senatu informacji o działalności Uczelnianego Centrum Komputerowego udzielił **prof. dr hab. Janusz Gil**. Senat rozpatrywał także pakiet regulaminów studenckich: *Regulamin Samorządu Studenckiego*, *Regulamin świadczeń pomocy materialnej dla studentów studiów dziennych*, *Regulamin przyznawania miejsc w domach studenckich*. Pierwszy z nich został skierowany do konsultacji w Komisjach Senackich, dwa następne zostały przyjęte. Ponadto Senat przyjął regulamin Senackiej Komisji d/s Rozwoju i Finansów. Rektor skonsultował zarządzenie w sprawie określenia wysokości wypłat za pracę wykonaną w warunkach szkodliwych dla zdrowia.

Szóste posiedzenie Senatu odbyło się 16 kwietnia. Senat ponownie zajął się kwestiami regulaminowymi. Zatwierdził *Regulamin Samorządu Studenckiego* oraz *Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych*. Podczas obrad Senat pozytywnie zaopiniował utworzenie w ramach Wydziału Humanistycznego Instytutu Politologii i mianowanie na dyrektora tego Instytutu **prof. dra hab. Bronisława Pasierba**. Ponadto Senat poparł inicjatywę utworzenia w Sulechowie Wyższej Szkoły Administracji Publicznej.

Na wniosek Rektora, Senat postanowił uhonorować za

Z PRAC SENATU

wybitne zasługi dla rozwoju naszej uczelni **prof. dra hab. Czesława Łuczaka** oraz **prof. dra hab. Władysława Kwaśniewicza** Medalami Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego.

Uchwały Senatu przyjęte na posiedzeniu 12.03.1997

- ✓ Uchwała Senatu w sprawie przyznawania dodatków funkcyjnych kierownikom studiów podyplomowych,
- ✓ Uchwała Senatu w sprawie przyznawania nagród o charakterze szczególnym osobom zaangażowanym w organizację płatnych studiów wieczorowych i zaocznych w 1997 roku.

Uchwały Senatu przyjęte na posiedzeniu 16.04. 1997

- ✓ Uchwała Senatu w sprawie określenia limitów przyjęć na pierwszy rok studiów w roku akademickim 1997/98,
- ✓ Uchwała Senatu w sprawie utworzenia Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Sulechowie,
- ✓ Uchwała Senatu w sprawie nadania prof. drowi hab. Czesławowi Łuczakowi Medalu Wyższej Szkoły Pedagogicznej im Tadeusza Kotarbińskiego,
- ✓ Uchwała Senatu w sprawie nadania prof. drowi hab. Władysławowi Kwaśniewiczowi Medalu Wyższej Szkoły Pedagogicznej im Tadeusza Kotarbińskiego.
- ✓ Uchwała Senatu w sprawie dodatków dla profesorów i doktorów habilitowanych.

Red.

Komisja Dyscyplinarna

Senat na posiedzeniach 29 stycznia i 11 marca powołał Komisję Dyscyplinarną do Spraw Studentów w składzie:

Przewodnicząca

dr hab. Wielisława Osmańska-Furmanek (Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki)

Członkowie komisji

z ramienia pracowników naukowych

dr Karol Gajewski (Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki)
dr Bogumiła Husak (Wydział Humanistyczny)
dr hab. Maria Januszewicz (Wydział Humanistyczny)
dr Małgorzata Olejarz (Wydział Pedagogiczny)
dr Krystyna Stech (Wydział Pedagogiczny)

Członkowie komisji z ramienia studentów

Jacek Bugaj (Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki)
Magdalena Kubaczyk (Wydział Pedagogiczny)
Ewelina Ryś (Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki)
Paweł Stejka (Wydział Humanistyczny)

Rektor powołał także rzeczników dyscyplinarnych, którzy przed komisją pełnią funkcję oskarżyciela. Zostali nimi **dr Bogumiła Burda** (Instytut Historii) i **mgr Elżbieta Niemczyńska** (Instytut Pedagogiki Społecznej).

Red.

AWANSE NAUKOWE

Minister Edukacji Narodowej nominował od 1 kwietnia br. na stanowisko profesora zwyczajnego profesorów **Jana Kurowickiego** i **Ryszarda Palacza** (Instytut Filozofii) oraz **Kazimierza Uździckiego** (Instytut Techniki).

24 stycznia 1997 roku tytuł profesora otrzymała pracująca w Instytucie Sztuki i Kultury Plastycznej **dr hab. Anna Maciejewska-Jamroziak**.

Awans na stanowisko profesora nadzwyczajnego otrzymała **dr hab. Maria Januszewicz** (Instytut Filologii Polskiej).

Gratulujemy.

Red.

Nowi profesorowie w naszej uczelni

W Instytucie Socjologii od 1 lutego pracę na pierwszym etacie podjął **prof. dr hab. Tadeusz Alek-Kowalski**. Prof. dr hab. Tadeusz Alek-Kowalski urodził się w 1932 roku. Jest absolwentem Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pracę doktorską napisaną pod kierunkiem **prof. dra hab. Tadeusza Szczurkiewicza** obronił w 1965 roku na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. W roku 1973 na podstawie rozprawy pt. *Rozwój form organizacyjnych nauki w wieku XIX i XX. Próba analizy ich pozytywów i negatywów oraz niektórych zagadnień futurologii* uzyskał w UAM stopień doktora habilitowanego. W 1993 roku Prezydent RP nadał mu tytuł profesora.

Prof. T. Alek-Kowalski od 1967 roku był związany z Uniwersytetem im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, a od 1987 roku z Uniwersytetem Wrocławskim. Jego zainteresowania badawcze skupiają się na nauce jako zjawisku społecznym i jej swoistości oraz na procesach instytucjonalizacji, wyznaczających charakter struktur organizacyjnych w dynamice rozwojowej bytu społecznego.

Od 1 lutego 1997 roku w Instytucie Pedagogiki Społecznej został zatrudniony na stałe, związany z tą jednostką już od kilku lat, **prof. dr hab. Józef Kargul**.

Prof. dr hab. Józef Kargul urodził się 18 stycznia 1936 roku. Jest absolwentem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku. Stopień doktora uzyskał w 1971 roku w UAM w Poznaniu na podstawie rozprawy doktorskiej napisanej pod kierunkiem **doc. dra Edmunda Harwasa**. W 1978 roku przedstawiając pracę pt. *Pracownik kulturalno-oświatowy - problemy zawodu i modele działania* otrzymał stopień doktora habilitowanego. W roku 1992 Prezydent RP nadał mu tytuł profesora.

Od 1971 prof. Kargul był związany z Uniwersytetem Wrocławskim. Pracę naukowo-badawczą prowadzi w trzech zasadniczych nurtach. Pierwszy z nich to pogłębione studia teoretyczne i empiryczne dotyczące życia społecznego, którą określa się mianem działalności kulturalno-oświatowej i animacji kulturalnej. Drugi obszar penetracji naukowych to teoretyczne i metodologiczne zagadnienia andragogiki, a trzeci to problematyka wzorów i wartości kultury w społecznościach lokalnych.

Profesor Kargul jest autorem kilkudziesięciu publikacji poświęconych tym obszarom badawczym.

Red.

Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą

informuje

I. WYJAZDY

- W ramach współpracy naukowej w dziedzinie językoznawstwa przebywali w RFN dwaj pracownicy Zakładu Komunikacji Językowej Instytutu Filologii Polskiej: **prof. dr hab. Stanisław Borawski** (2-9 lutego 1997 roku, Uniwersytet w Bonn i Münster) oraz **prof. dr hab. Marian Bugajski** (5-12 lutego 1997 roku, Uniwersytety w Bonn, Bochum i Münster).

- Prof. dr hab. Stanisław Gnot** z Instytutu Matematyki, Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, w trakcie pobytu na Uniwersytecie w Dortmundzie w dniach 3-7 marca 1997 roku wygłosił trzy wykłady na temat *Maximum Likelihood Estimation*.

- W międzynarodowej konferencji na temat *Dziedzictwo kulturalne Śląska jako wyzwanie dla Niemców i Polaków* zorganizowanej w dniach 6-9 marca 1997 roku przez Towarzystwo Porozumienia Polsko-Niemieckiego w miejscowości Uder (Niemcy) wziął udział **prof. dr hab. Eugeniusz Klin**, Dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej. Wygłosił referat *Recepcja śląskiej literatury współczesnej przez studentów*

germanistyki. W konferencji uczestniczyło również ośmioro studentów filologii germańskiej naszej uczelni.

- Dr Ryszard Kostecki** w dniach 1-11 marca 1997 roku przebywał służbowo w Państwowej Akademii Kultury w Sankt Petersburgu w celu przekonsultowania rozprawy habilitacyjnej.

- W związku z prowadzonymi badaniami w zakresie pulsarów radiowych przebywał w dniach 2-28 marca 1997 roku w Instytucie Radioastronomii im. Maxa Plancka w Bonn **dr Jarosław Kijak**, adiunkt w Zielonogórskim Centrum Astrofizyki.

- Na międzynarodowej konferencji naukowej *European Perspectives by the Year 2000*, zorganizowanej przez Kingston University w Londynie, przy współpracy European Council w Londynie w dniach 16-23 marca 1997 roku, z referatami wystąpili: **mgr Ryszard Wilk**, Dyrektor Nauczycielskiego Kolegium Języka Angielskiego (temat referatu: *Changes in the Polish Educational System Required to Meet the E.U. Standards*) oraz pracownik tego Kolegium, **mgr Ma-**

rek Smoluk (temat referatu: *The Polish Leasing System in Relation to Pan European Practise*).

- **Prof. dr hab. Tadeusz Bednarski** z Zakładu Probabilistyki i Statystyki Matematycznej w Instytucie Matematyki zatrudniony został w okresie od 1 lutego do 30 czerwca 1997 roku w Uniwersytecie Picardii w Amiens (Francja) na kontrakcie profesora wizytującego.

- Kwerendę biblioteczną do pracy habilitacyjnej w dniach 4-6 kwietnia 1997 roku w Instytucie Serbołużyskim w Budzieszynie przeprowadził **dr Tomasz Jaworski**, z Instytutu Historii.

- **Dr Lilianna Kiejzik**, adiunkt w Instytucie Filozofii, w dniach 11-20 kwietnia 1997 roku odbyła podróż służbową do Uniwersytetu w Rostowie w celu przekonsultowania pracy habilitacyjnej.

- W związku z badaniami w zakresie promieniowania radiowego pulsarów w Uniwersytecie w Hongkongu w dniach od 19 marca do 20 kwietnia 1997 roku przebywał **prof. dr hab. Janusz Gil**, Dyrektor Zielonogórskiego Centrum Astronomii.

- W Obserwatorium Radioastronomicznym w Jodelle Bank w Wielkiej Brytanii przebywa od 1 kwietnia do 1 czerwca 1997 roku **mgr Agnieszka Krawczyk**, asystentka w Zielonogórskim Centrum Astronomii. Prowadzi obserwacje pulsarów w związku z przygotowywaną pracą na temat *Radio-wa emisja pulsarów*.

II. PRZYJAZDY OBCOKRAJOWCÓW

- W Instytucie Filozofii przyjmowany był w dniach 17-19 marca 1997 roku **dr Filip Buekens** z Uniwersytetu w Tilburgu (Holandia), który wygłosił wykład na temat *Observing in a Space of Reasons* oraz przeprowadził rozmowy o możliwościach dwustronnej współpracy w dziedzinie filozofii.

- Przyjmowany przez Instytut Filologii Germańskiej w dniach 19-20 marca 1997 roku, **prof. dr hab. Ilpo Tapani Pirainen**, znany fiński naukowiec zatrudniony w RFN, wygłosił wykład na temat *Podstawowe źródła do studiów nad historią języka niemieckiego*.

- W dniach 24-27 marca 1997 roku przebywała w uczelni - na zaproszenie Rektora, **prof. dra hab. Hieronima Szczegóły** - delegacja z Rosyjskiej Akademii Kształcenia w Moskwie w składzie: **prof. dr hab. Nikołaj Nieczajew**, Główny Sekretarz Naukowy, **prof. dr hab. Ira Sasowa**, zastępca dyrektora Instytutu Średniego Kształcenia Ogólnego oraz **prof. dr hab. Natalia Winogradowa**, kierownik Katedry Kształcenia Początkowego w tym Instytucie. Została przedyskutowana oraz rozstrzygnięta kwestia kontynuacji oraz formy dalszej bezpośredniej współpracy naukowej: strony ustaliły, że do podstawowego tekstu umowy o współpracy z 1992 roku dołączony zostanie aneks o współpracy uczelni z Instytutem Średniego Kształcenia Ogólnego. Naukowcy z Moskwy wystąpili z referatami na zorganizowanej przez Instytut Techniki konferencji *Przygotowanie i doskonalenie zawodowe pracowników* oraz udzielili konsultacji kilkorgu habilitantom przygotowującym pod ich kierunkiem prace.

Mieczysław Ostrowski

W poprzednim numerze wkraśl się do nas redakcyjny chochlik, który był powodem niekonsekwentnych informacji dotyczących wysokości grantów uzyskanych przez pracowników naszej uczelni. U niektórych podaliśmy granty w pełnej kwocie, u innych w kwocie do wykorzystania w tym roku. Dziś podajemy wysokość wszystkich grantów w pełnej kwocie, uzupełnionych o nowy grant prof. J.Gila.

GRANTY KBN UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW NASZEJ UCZELNI

prof. dr hab. Janusz Gil (Zielonogórskie Centrum Astronomii) - 305444.00 zł

Temat: *Promieniowanie pulsarów*

prof. dr hab. Stanisław Gnot (Instytut Matematyki) - 50380.00 zł

Temat: *Teoria estymacji w modelach liniowych i jej podstawy algebraiczne*

prof. dr hab. Tadeusz Janas (Instytut Biotechnologii i Ochrony Środowiska) - 170000.00 zł

Temat: *Badanie mechanizmów regulujących proces translokacji polimerów kwasu slajowego przez błony*

prof. dr hab. Ryszard Pluciennik (Instytut Matematyki) - 81812.00 zł

Temat: *Geometryczne i topologiczne własności przestrzeni funkcji skalarnych i wektorowych*

prof. dr hab. Krzysztof Walasek (Instytut Fizyki) - 29000 zł

Temat: *Teoretyczne aspekty badania szkieł spinowych i orientacyjnych z oddziaływaniem krótkozasięgowym*

GRANTY PROMOTORSKIE

prof. dr hab. Janusz Gil (Zielonogórskie Centrum Astronomii)

- *Obserwacyjne ograniczenie na modele promieniowania pulsarów* - 5000.00 zł (mgr Agnieszka Krawczyk)

- *Modelowanie promieniowania pulsarów* - 5000.00 zł (mgr Marek Sendyk)

Red.

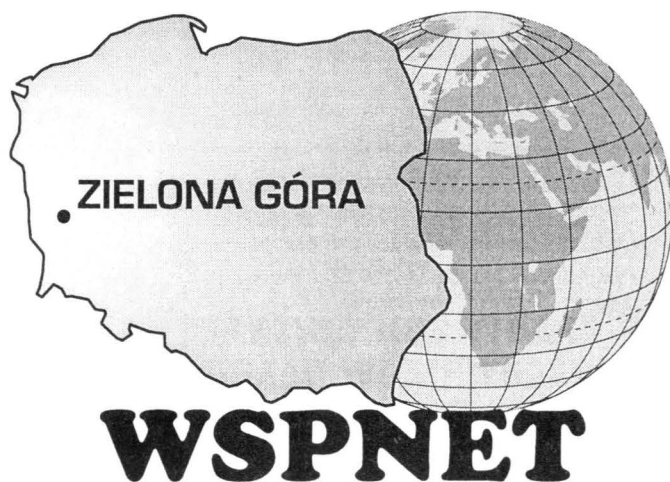
GRANTY UCZELNIANE

W uczelni ogłoszony został konkurs na finansowanie w ramach funduszu przeznaczonego na badania własne - w formie tak zwanych grantów wewnętrznych - prac doktorskich, habilitacyjnych i nowych specjalności naukowych oraz, w miarę posiadanych środków, książek i czasopism.

Zainteresowanie konkursem jest bardzo duże. Wpłynęło ponad 100 wniosków. Rektorska Komisja ds. Nauki na posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 1997 roku wstępnie zapoznała się ze zgłoszonymi projektami.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi na kolejnym posiedzeniu Komisji 23 kwietnia 1997 roku po wcześniejszym ich wnikliwym przeanalizowaniu przez poszczególne wydziały.

Mieczysław Ostrowski

Sieć uczelniana

Bez wątpienia jesteśmy obecnie świadkami olbrzymiej rewolucji w dziedzinie informacji. Powszechny dostęp do sieci rozległych oraz komunikacja z wykorzystywaniem sieci komputerowych są jej istotnym elementem.

Sieci komputerowe to wynalazek ostatniego ćwierćwiecza. Istotnym wyróżnikiem sieci jest jej wielkość. Mówimy o sieciach lokalnych, jeśli są ograniczone do jednej pracowni, instytutu. Sieci o zasięgu całej uczelni można zakwalifikować do sieci korporacyjnych – integrujących całą strukturę szkoły. Jeśli sieć obejmuje cały organizm miejski są to sieci metropolitalne. Termin sieć rozległa oznacza połączenie ze sobą wielu sieci pracujących na niższym poziomie. Internet to rozległa sieć komputerowa o zasięgu światowym.

Użytkownik sieci WSPNET ma dostęp do zasobów informacyjnych na każdym z tych poziomów.

To właśnie sieci komputerowe umożliwiają praktyczną realizację wizji „globalnej wioski”. Trudno sobie wyobrazić jakąkolwiek twórczą działalność człowieka bez dostępu do sieci komputerowej. Możliwości nieskrępowanej wymiany informacji, publikowania wyników własnej pracy oraz łatwy dostęp do źródeł informacji, to wszystko pracownikom i studentom naszej uczelni gwarantuje dostęp do sieci uczelnianej WSPNET.

Reasumując, rozwój sieci komputerowej umożliwi całej społeczności akademickiej:

- nieograniczony dostęp do informacji,
- korzystanie z poczty elektronicznej,
- możliwość prezentowania własnych osiągnięć w serwisach sieciowych,
- promocję szkoły,
- dostęp do nowych form pracy grupowej,
- opanowanie nowych technik komunikacyjnych,
- podwyższenie atrakcyjności studiów,
- prowadzenie nowych form współpracy z uczelniami w kraju i za granicą,
- nowe formy studiów zaocznych.

Perspektywy rozwoju sieci uczelnianej

Obecnie zakończony jest pierwszy etap budowy sieci obejmujący:

- budowę linii światłowodowych na pl. Słowiańskim,
- organizację centralnego węzła sieci w budynku Instytutu Pedagogiki Społecznej,
- podłączenie Instytutu Matematyki, Instytutu Fizyki, Organizacji i Zarządzania oraz Zielonogórskiego Centrum Astronomii,
- podłączenie kompleksu budynków przy al. Wojska Polskiego.

Zorganizowano również zespół ds. rozwoju i utrzymania sieci WSPNET, którego głównymi zadaniami jest projektowanie sieci oraz administracja istniejącymi zasobami.

Kolejne etapy powinny obejmować:

- budowę rdzenia w budynkach przy al. Wojska Polskiego,
- organizację stanowisk ogólnodostępnych podłączonych do sieci,
- budowę linii światłowodowych pl. Słowiański - al. Wojska Polskiego,
- integrację z siecią miejską MAN.

Bardziej odległa perspektywa może obejmować:

- podłączenie kolejnych lokalizacji do sieci uczelnianej,
- rozwój serwisów dostępnych przez sieć, tworzonych na uczelni,
- rozwój technologii typu INTRANET w obiegu dokumentacji na uczelni,
- kompleksową usługę poczty elektronicznej - dla wszystkich pracowników oraz studentów,
- stworzenie uczelnianej infostrady z odpowiednim połączeniem z sieciami zewnętrznymi - miejską, oświatową, szkieletem sieci rozległej,
- umożliwienie korzystania z sieci dla pracowników w domu - poprzez łącza telefoniczne.

Miejsca, w których dostępna jest sieć uczelniana:

(oraz osoby do których należy się zwracać w sprawach uzyskania pełnego dostępu)

ZIELONOGÓRSKIE CENTRUM ASTRONOMII

Olaf Maron olaf@astro.wsp.zgora.pl

nr tel. 24-33-50

PRACOWNICY ZCA

INSTYTUT ZARZĄDZANIA

Plac Słowiański 6

Tomasz Jasiewicz tomek@magda.wsp.zgora.pl

nr tel. 20-24-39 w.1101

PRACOWNICY: sala nr 111

STUDENCI: sala nr 111

INSTYTUT MATEMATYKI

Plac Słowiański 9

Damian Szkudlarski damian@omega.wsp.zgora.pl
nr tel. 24-33-50

PRACOWNICY: sala nr 111, 113a

STUDENCI: sala nr 111

INSTYTUT TECHNIKI

Al. Wojska Polskiego 69

Mirosław Adamczyk docent@asia.wsp.zgora.pl
nr tel. 26-35-20 w.344

PRACOWNICY: sala nr 427

STUDENCI: sala nr 427

INSTYTUT FIZYKI

Plac Słowiański 6

Sebastian Sielewicz sebek@magda.wsp.zgora.pl
nr tel. 20-24-39 w.1207

PRACOWNICY: sala nr 111, 113a

STUDENCI: sala nr 111

INSTYTUT PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ

Plac Słowiański 25

Marek Sendyk sendyk@lord.wsp.zgora.pl
nr tel. 24-33-50

PRACOWNICY: sala nr 2 (poddasze)

INSTYTUT HISTORII

Al. Wojska Polskiego 69

Wojciech Strzyżewski herb@asia.aw.wsp.zgora.pl
nr tel. 26-35-20 w.122, 391

BIBLIOTEKA

Al. Wojska Polskiego 69

Ewa Adaszyńska ewaa@asia.aw.wsp.zgora.pl
nr tel. 26-35-20 w.165

PRACOWNICY BIBLIOTEKI sala nr 165

ZAKŁAD BIOFIZYKI

Al. Wojska Polskiego 69

Henryk Krajiński krajin@asia.aw.wsp.zgora.pl
nr tel. 26-35-20 w.518

PRACOWNICY ZAKŁADU BIOFIZYKI: sala nr 18

Zachęcamy do krzystania z usług sieci, aktualne wiadomości na temat rozwoju sieci znajdują się na stronie WWW pod adresem www.wsp.zgora.pl.

Marek Adaszyński

Głos Uczelni w Internecie

Już od pierwszego numeru można nas czytać także w Internecie. O naszą cyberobecność troszczy się Pan **Henryk Krajiński**.

Szukajcie nas na stronie WSP pod adresem
<http://www.wsp.zgora.pl>

V Konferencja Naukowa nt. Przygotowanie i doskonalenie zawodowe pracowników. Zielona Góra 25-26 marca 1997.

Przygotować człowieka do pracy

Organizatorem konferencji był Instytut Techniki WSP im. T. Kotarbińskiego przy współudziale Centrum Zastosowań Ergonomii i Instytutu Zarządzania naszej uczelni.

Przedmiotem obrad konferencji były:

- teoretyczne i praktyczne problemy kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- problemy kształcenia pracowniczego realizowanego w zakładach pracy i organizacjach alternatywnych,
- problemy poradnictwa i doradztwa zawodowego realizowanego w systemie edukacyjnym, zakładach pracy, urzędach i klubach pracy itd.,
- zagadnienia rozwoju zawodowego człowieka (uwarunkowania i perspektywy rozwoju zawodowego jednostki).

Udział w konferencji wzięło ponad 60 osób reprezentujących środowiska naukowe z kraju, Niemiec i Rosji. Wystąpienia plenaryjne, komunikaty i obrady okrągłego stołu przyniosły wiele istotnych tez, postulatów teoretycznych i rozwiązań praktycznych w zakresie omawianej problematyki.

Pierwsza część materiałów konferencyjnych została opublikowana w zbiorze *Problemy pracy i kwalifikacji pracowników w okresie przemian* pod red. **Bogusława Pietrulewicz**a. Pozostałe materiały zostaną także wydane drukiem.

Przygotowanie człowieka do pracy, jej skuteczne, efektywne działanie zawodowe jest podstawą powodzenia przemian społeczno-ekonomicznych. Ta myśl przewodnia konferencji została przez jej uczestników w pełni potwierdzona.

BP

ROZMOWY O METODOLOGII HISTORII

8 kwietnia na zaproszenie Instytutu Historii gościli w naszej uczelni dwaj wybitni historycy z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu - **prof. dr hab. Jerzy Topolski** i **prof. dr hab. Zygmunt Boras**. Obaj uczeni ze względu na swój olbrzymi wkład w rozwój nauk historycznych są szeroko znanymi autorytetami w kraju i za granicą.

Podczas wizyty w WSP Profesorowie wygłosili referaty z zakresu metodologii historii, przedstawiając najświeższe wyniki swoich prac badawczych. Treścią wystąpienia prof. J. Topolskiego były najnowsze prądy metodologii historii, w którym mówca nakreślił szeroko rozumiany wpływ postmodernizmu na rozwój współczesnej historiografii. Wykład został połączony z prezentacją najnowszej książki prof. J. Topolskiego pt. *Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej* (Warszawa 1996).

Interesujący był także odczyt prof. Z. Borasa pt. *Interpretacja historii u progu czasów nowożytnych*, w którym z kolei zostały wnikliwie zanalizowane dzieje historiografii jako dyscypliny w Polsce wspomnianego okresu.

Spotkanie wzbudziło duże zainteresowanie nie tylko wśród pracowników Instytutu Historii i Wydziału Humanistycznego, ale także wśród socjologów i pedagogów.

Robert Skobelski

Muzyka naszego wieku

Problemy wykonawcze muzyki współczesnej - pod takim tytułem w dniach 7-8 kwietnia br. w Ochli koło Zielonej Góry odbyła się sesja naukowa zorganizowana przez Instytut Wychowania Muzycznego. Sesja zbiegła się z przypadającym w tym roku 25-leciem istnienia na naszej uczelni kierunku wychowanie muzyczne. Ideą leżącą u podstaw zorganizowania spotkania naukowców, kompozytorów i dydaktyków zajmujących się współczesną muzyką było zwrócenie uwagi na jej stan i rolę w naszym życiu muzycznym oraz w dydaktyce. Udział w sesji wzięli przedstawiciele środowisk naukowych i twórczych Olsztyna, Częstochowy, Bydgoszczy, Katowic, Warszawy, Wrocławia, Poznania i Hradca Králové.

Obrady sesji otworzył Rektor **prof. dr hab. Hieronim Szczęgół**. W swoim wystąpieniu przedstawił obecny obraz uczelni oraz zarysował historię i perspektywy kierunku wychowanie muzyczne jako elementu kształcenia artystycznego w naszej uczelni.

Tematyka sesji obejmowała obszar współczesnej twórczości muzycznej w jej różnych aspektach: kompozytorskim, wykonawczym, dydaktycznym i analityczno-historycznym. Wystąpienia obejmowały prezentacje muzyki i komentarze do własnej twórczości współczesnych kompozytorów polskich, zagadnienia wykonawcze i interpretacyjne, a także referaty przedstawiające działania praktyczne oparte na muzyce XX wieku

w zakresie kształcenia słuchu, rytmiki, prowadzenia zespołów chóralskich i zajęć z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Przedstawiono także wybrane wątki z twórczości współczesnych kompozytorów czeskich oraz refleksje na temat obecnego stanu muzyki religijnej w Polsce.

W pierwszym dniu sesji odbywały się obrady plenarne, które prowadzili **prof. Irena Marciniak** i **prof. Bogusław Stankowiak**. Drugiego dnia pracowano w sekcjach obejmujących: wokálną praktykę wykonawczą - prowadzący **prof. Janusz Dzieciół**, praktykę instrumentalną i teorię muzyki - prowadzący **prof. Zygmunt Herembeszt** i muzyczną dydaktykę - prowadząca **dr Lidia Kataryńczuk-Mania**.

W wielu wystąpieniach zwracano uwagę na zbyt małe przygotowanie tak wykonawców, jak i odbiorców do właściwego kontaktu i rozumienia współczesnej twórczości kompozytorskiej. Przyczynę takiego stanu rzeczy upatrywano głównie w zbyt wąskim uwzględnianiu muzyki współczesnej w szeroko rozumianej edukacji muzycznej: ogólnej w szkolnictwie powszechnym i specjalistycznej w szkołach muzycznych. W konsekwencji nowoczesne, a często niezwykle wyrafinowane i awangardowe środki wyrazu w dziełach muzyki naszego stulecia stanowią nieprzekraczalną barierę dla współczesnego odbiorcy.

W ramach sesji, w Kaplicy Rokitniańskiej Parafii pw. Św. Ducha w Zielonej Górze odbył się koncert pracowników i studentów Instytutu. Wystąpili soliści: **Maria Pawlaczyk** - sopran, **Lidia Zatorska** - fortepian, **Bogumiła Tarasiewicz** - mezzosopran, **Karol Schmidt** - fortepian, **Piotr Luboch** - flet, **Ryszard Zimnicki** - fortepian oraz zespoły działające w ramach Instytutu: Chór Kameralny pod dyr. **Ireny Marciniak**, Chór Żeński pod dyr. **Łucji Nowak** i Chór „Cantus Juvenilis” pod dyr. **Bogusława Stankowiaka**, a także Chór „Polirytmia” WMDK „Dom Harcerza” w Zielonej Górze pod dyr. **Janiny Nowak**.

Rafał Ciesielski

DNI OTWARTYCH DRZWI

13-14 kwietnia odbyły się Dni Otwartych Drzwi. Uczelnię odwiedziło ponad 500 potencjalnych kandydatów. Największym zainteresowaniem cieszyły się kierunki pedagogiczne i germanistyka. Tradycyjnie wiele osób deklarowało zainteresowanie historią, socjologią i zarządzaniem. Organizatorem Dni Otwartych Drzwi był Dział Kształcenia i Spraw Studenckich i Rada Uczelniciana Samorządu Studenckiego.

Fot. Archiwum

W grudniu 1996 roku dr hab. Janina Fyk otrzymała nagrodę naukową Wydziału Nauk Technicznych Polskiej Akademii Nauk za książkę *Melodic Intonation, Psychoacoustics and the Violin*.

Dr hab. Janina Fyk jest profesorem w Instytucie Wychowania Muzycznego oraz w Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie.

Fot. Archiwum.

Pani Profesor, chciałbym Pani serdecznie pogratulować wyróżnienia i jednocześnie poprosić o przybliżenie Pani zainteresowań badawczych.

Moje badania dotyczą w zasadzie trzech płaszczyzn. Po pierwsze, zajmuję się intonometrią, czyli relacjami zachodzącymi między intonacją w muzyce i śpiewie a czynnikami natury obiektywnej i subiektywnej. Druga płaszczyzna obejmuje badania eksperymentalne dotyczące rozwoju i kształcenia słuchu muzycznego, w tym także psychoakustycznych uwarunkowań percepcji wysokości dźwięku. I wreszcie trzeci obszar zainteresowań dotyczy rozwoju zdolności muzycznych dzieci i młodzieży.

Której z tych płaszczyzn dotyczy nagrodzona książka?

Pierwszej i drugiej, niemniej jednak wychodzi ona poza te zagadnienia. Będąc głęboko osadzona w teorii muzyki bazuje ona na osiągnięciach psychoakustyki i psycholingwistyki a także teorii postaci. Książka poświęcona jest badaniu intonacji w grze na skrzypcach. Składa się z trzech części. Pierwsza jest krótkim rysem historycznym dotyczącym poglądów na intonację w śpiewie i grze poczynawszy od Pitagorasa, który jest uważany za ojca teorii muzyki. Druga część zawiera opis pięciu eksperymentów psychoakustycznych z uwzględnieniem różnego podejścia badawczego do kształtowania intonacji wykonania. Część trzecia poświęcona została analizie intonacji wykonania Tematu i Wariacji X z najśłynniejszego Kaprysu a-mol nr 24

BURZENIE MITÓW

Rozmowa z prof. dr hab. Janiną Fyk

op. I Niccolò Paganiniego. W części pierwszej został wprowadzony dynamiczny model intonacji, w drugiej był on eksperymentalnie sprawdzony, a w trzeciej posłużył do przeprowadzenia analizy żywych wykonania skrzypcowych i ich oceny.

Do przeprowadzenia tych badań chyba trzeba było posłużyć się niezwykle czułym oprzyrządowaniem.

Tak. W tym celu zostały napisane specjalne programy komputerowe, a badania były przeprowadzone w Katedrze Akustyki Muzycznej Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie, Instytucie Elektroakustyki Uniwersytetu Technicznego w Monachium oraz z przy użyciu systemu *Synclavier*, z którego korzystałam w Instytucie Muzykologii Uniwersytetu w Uppsali.

Czy tak specyficzne badania, dotyczące niewychwytywalnych dla ucha ludzkiego różnic wysokości dźwięku przekładają się na praktykę wykonawczą?

Zdecydowanie tak. Ale chcę podkreślić, iż nie jest to książka do jakiej przyzwyczajeni są muzycy. Jednym z jej atutów jest interdyscyplinarne podejście badawcze oraz ścisłość naukowa, co jednocześnie zawęża krąg czytelników. Chcę jednak wyraźnie podkreślić, że płynące z niej wnioski mają wydzźwięk praktyczny. Burzy ona mit o niezmienniej czystej intonacji, w której poszczególnym interwałem przypisuje się stałą wielkość i nagina ich rozmiary do obowiązujących w tzw. systemach czystych. Ja wykazałam, że rozmiar interwałów, a zatem i intonacja zależy od tempa wykonania, ruchu dźwięków w górę i w dół skali, długości trwania dźwięków oraz przede wszystkim napięć harmonicznym i zamiarów artystycznych wykonawcy.

Obecnie pracuję nad książką przeznaczoną dla muzyków, która będzie się częściowo opierała na zrelacjonowanych tu badaniach i będzie jakby zbiór recept służących kształtowaniu poprawnej intonacji w grze na skrzypcach.

Jakie ma Pani dalsze plany badawcze?

Są one związane w znacznej mierze z wiedzą i doświadczeniem uzyskanymi dzięki tej pracy. Praktycznym aspektem przedstawionej przeze mnie teorii będzie służyć opracowanie, które powstanie wspólnie ze znanym artystą - skrzypkiem i pedagogiem prof. Tadeuszem Wrońskim. Jest on uznanym w świecie muzycznym autorytetem, autorem kilku książek poświęconych nauczaniu gry na skrzypcach a także fundatorem trzeciego już Ogólnopolskiego Konkursu Skrzypcowego i patronem I Międzynarodowego Konkursu Jego imienia. Ma ono dostarczyć praktycznych wskazówek co należy robić, by grać czysto. Będzie to rozdział do książki *Applied Music Psychology*, która ma być wydana przez wydawnictwo Cambridge.

Dziękuję Pani za rozmowę i życzę dalszych sukcesów.

Rozmawiał Dariusz Dolański

Regulamin dla studenta

W życiu każdej uczelni społeczność studencka jest w znacznym zakresie autonomiczna, samorządna i współdecyduje o sprawach swej *Alma Mater*. Teoretycznie. W praktyce, którą wszyscy znamy, nie zawsze zasady te były całkowicie realizowane w zielonogórskiej WSP. Działo się tak z wielu przyczyn. Jedną z nich był brak precyzyjniejszych niż Statut WSP regulacji prawnych dotyczących spraw studenckich. Funkcjonował i nadal funkcjonuje regulamin studiów, jednak brakowało regulaminów dotyczących Samorządu Studenckiego i przyznawania pomocy materialnej dla studentów. Niby były, a nikt nie wiedział kto je zatwierdził; niby były, ale mało kto ich przestrzegał, a z pewnością nikt do końca; niby były, ale funkcjonowały w kilku różnych wersjach.

Na ostatnich posiedzeniach Senatu WSP pod dyskusję trafił pakiet projektów regulaminów studenckich. Nowe regulaminy wejdą w życie po ich podpisaniu, a w praktyce będą obowiązywać od nowego roku akademickiego.

Zapisy *Regulaminu przyznawania pomocy materialnej dla studentów* nie przewidują rewolucji. Są w zasadzie formalnym potwierdzeniem stanu faktycznego z małymi wyjątkami. Najważniejszą zmianą jest zmniejszenie liczby osób uprawnionych do stypendium naukowego z 42% do 30% studentów danego roku. Dodatkowo wprowadzono wymóg uzyskania średniej ocen nie mniejszej niż 3,5. Nie jest to zmiana rewolucyjna, ale stypendium naukowe będzie otrzymywać mniej osób, jednak w relatywnie wyższej kwocie.

Regulamin określa progi średnich dochodów w rodzinie studenta uprawniające do otrzymania jednego z trzech stypendiów socjalnych. Progi te ustalane są w stosunku do wynagrodzenia asystenta. Student zamiejscowy, aby otrzymać najniższe stypendium socjalne (53.00 zł) nie może mieć średniego dochodu na członka rodziny większego niż 46% wynagrodzenia asystenta (dziś wynosi ono około 570.00 zł netto).

Nie będzie się opłacało powtarzać roku. Zgodnie z nowym regulaminem student powtarzający rok traci stypendium naukowe na dwa lata - w roku powtarzania i następnym. Student, któremu powtarzanie roku zdarzyło się po raz drugi traci również prawo do stypendium socjalnego. Niektórych ucieszy wiadomość, że stypendia będą obowiązkowo wypłacane co miesiąc, z wyjątkiem początku semestru.

Myślę, że dla większości studentów ważne będzie to czy dostaną stypendium i ile dostaną. Mam jednak nadzieję, że wielu zainteresuje *Regulamin Samorządu Studenckiego*.

Regulamin określa miejsce i rolę studentów wpły-

wających na życie uczelni poprzez swoich przedstawicieli. Nadal dużą rolę w Samorządzie Studenckim odgrywać będzie Rada Uczelniana. Obok niej działać będą Rady Mieszkalców DS, Studencka Komisja Rewizyjna i Sąd Koleżeński.

Jedną z najistotniejszych spraw jest uregulowanie przez *Regulamin Samorządu Studenckiego* zasad wyboru przedstawicieli studentów do kolegialnych organów uczelni. W przyszłości każdy student na nowych zasadach będzie miał szansę zostać członkiem Rady Wydziału, Rady Instytutu, czy Kolegium Elektorów, a nawet Senatu WSP i w ten sposób aktywnie uczestniczyć we współdecydowaniu o sprawach uczelni. Studenci są przecież najistotniejszym podmiotem na uczelni.

Pozostaje zachęcić wszystkich do lektury regulaminów, co..., lektury mało pasjonującej i beznamiennej, ale myślę, że przydatnej. Szczególnie jeśli ktoś ma zamiar aktywnie włączyć się do pracy w organach studenckich i uczelnianych oraz partycypować w odpowiedzialności za WSP im. T. Kotarbińskiego.

Nowe regulaminy nie są doskonałe, ale rozwiązują wiele dyskusyjnych dotąd spraw, np. kompetencje Samorządu Studenckiego. Mam nadzieję, że pozwolą wszystkim studentom uświadomić ich prawa i miejsce na uczelni.

Ireneusz Wojewódzki
(student IV roku historii, członek
RUSS, współtwórca regulaminów)

Podczas piątego posiedzenia Senat przyjął także *Regulamin przyznawania miejsc w domach studenta*.

Liczba miejsc w DS przydzielana będzie na poszczególne wydziały proporcjonalnie do liczby studentów. Prawo do zakwaterowania w DS przyznawać będą czteroosobowe Studenckie Wydziałowe Komisje Stypendialne. Miejsca w akademikach będą przyznawane w zależności od odległości między miejscem zamieszkania a Zieloną Górą, średniego dochodu w rodzinie i wyników w nauce. Osoby, które przez trzy miesiące będą zwlekały z wnoszeniem opłat, mogą zostać pozbawione prawa do zamieszkiwania w DS.

Red.

Forum to kolumna w której chcemy poruszać problemy ważne dla funkcjonowania naszej uczelni. Rozpoczynamy ją refleksjami prof. dra hab. Bronisława Ratusia z Instytutu Pedagogiki i Psychologii dotyczącymi zmian w Statucie naszej uczelni. Mamy nadzieję, że spotkają się one z odzewem. Oczekujemy na Państwa uwagi i propozycje. Zostaną one przekazane zespołowi przygotowującemu zmiany w Statucie.

FORUM

Statut - jaki ma być?

Senat WSP zainicjował dyskusję nad nowelizacją Statutu WSP. Statut uczelni, oprócz *Ustawy o szkolnictwie wyższym* z 12 września 1990 roku oraz *Ustawy o tytule naukowym i stopniach naukowych* z tego samego dnia, należy do najważniejszych dokumentów prawnych regulujących funkcjonowanie szkoły akademickiej.

Poniższe uwagi o charakterze autorskiej wypowiedzi przedstawiam tylko tezewo. Są to pewne sygnały, które proponuję uwzględnić w znowelizowanym statucie. Dokument ten wymaga nowelizacji, ponieważ gdy powstawał, WSP była inną uczelnią. Wystarczy podać kilka liczb.

W roku akademickim 1990/91 studiowało tu 3687 osób w tym 2305 na studiach dziennych, pracowało 382 nauczycieli akademickich, w tym 17 profesorów i 17 docentów. W bieżącym roku akademickim studiuje tu 14080 studentów, pracuje 515 nauczycieli akademickich, w tym 42 profesorów tytularnych i 83 doktorów habilitowanych. Dwa wydziały uzyskały prawo do doktoryzowania, być może za 2-5 lat uzyskamy prawa do habilitowania. Wówczas za kilka lat przy podobnych jak dziś kryteriach, gdy na uczelni będzie pracowało ponad 60 profesorów tytularnych, nasza WSP wejdzie do ekskluzywnego klubu akademickich uczelni autonomicznych.

Sądzę więc, że fakt posiadania praw doktoryzowania powinien być uwzględniony w statucie. Sądzę również, że w statucie powinien znaleźć się punkt mówiący o tym, że z chwilą wypełnienia ustawowych kryteriów uczelnia podejmie starania o uzyskania praw habilitowania. Proponuję też wprowadzić do Statutu możliwość przyznawania stopnia doktora *honoris causa*.

Postuluję też zmienić lub uzupełnić treść następujących spraw:

- w § 9 dodać, że uczelnia prowadzi studia eksternistyczne, wieczorowe i przemienne;
- § 10 uzupełnić, że środki finansowe uczelnia uzyskuje również od fundacji oraz stowarzyszenia absolwentów WSP;
- w § 11 dodać, że w organizacji znajdzie się Wydział Wychowania Artystycznego (?) oraz Wydział Nauk Społecznych i Pedagogicznych;

- w § 12 wśród podstawowych jednostek organizacyjnych na wydziale wymienić instytuty, k a t e d r y i zakłady;
- w § 14 przewidzieć możliwość kreowania jednostek międzyuczelnianych i środowiskowych;
- w § 25 przewidzieć, że członkami komisji senackich mogą być osoby nie będące członkami Senatu;
- § 48 proponuję uzupełnić o możliwość powołania innej jednostki uczelnianej, wydziałowej lub międzywydziałowej;
- § 62 uzupełnić o studia eksternistyczne, wieczorowe i przemienne.

Proponuję pozostawić możliwość wyboru Rektora i innych władz przez elektorów, ale zrezygnować z 44 elektorów uczelnianych i 22 elektorów wydziałowych. Tu można operować wskaźnikami - np. liczba elektorów uczelnianych ustalona przez Senat powinna wynosić 25% ilości nauczycieli akademickich pracujących na pierwszym pełnym etacie w WSP w Zielonej Górze. W układzie elektorów powinno się znajdować - np. 55-60% profesorów i doktorów habilitowanych; 20% pozostałych nauczycieli akademickich; 10% administracji i obsługi, 10-15% studentów. Takie właśnie wskaźniki odpowiadają składowi Senatu (art. 47 *Ustawy o szkolnictwie wyższym*).

W przypadku decyzji, iż Rektora wybiera Senat trzeba nieco zmienić skład tego organu, bo obecnie to głównie dziekani i dyrektorzy. W składzie stale zapraszanych na posiedzenia Senatu przewidzieć członków: Rady Głównej, Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej oraz Komitetu Badań Naukowych z naszej uczelni. Przewidzieć - w organach uczelni - chociaż skromną reprezentację studentów studiów zaocznych.

To niektóre pomysły odnoszące się do naszego Statutu, warte uwzględnienia przy nowelizacji. Generalnie uważam, że nie należy przeceniać roli Statutu (w końcu ile osób go zna?), bo znacznie ważniejsze od jego postanowień są honor, sumienie, rozum i obyczaj akademicki oraz metody realizacji treści tego dokumentu.

Ludzie małostkowi, bez sumienia, nawet z najlepszym statutem mogą uczynić wiele zła. Ale dobry Statut może ułatwiać dochodzenie swoich praw przez pracowników i studentów, egzekwować powinności i obowiązki ze strony władz uczelni. Jestem gorącym zwolennikiem nowelizacji Statutu WSP jak i regulaminu studiów w naszej uczelni. Celem pewnych zmian Statutu powinno być formalnoprawne zapewnienie szans rozumnego korzystania z autonomii i samorządności akademickiej, podmiotowości studentów i nauczycieli akademickich oraz osiągnięcie akademickości właściwej tradycyjnym uniwersytetom.

Bronisław Ratus

**Laureat Medalu Wyższej Szkoły Pedagogicznej
im. Tadeusza Kotarbińskiego**

Profesor Günter Starke - lingwista i pedagog

W pierwszych dniach lutego br. odbyła się w Instytucie Filologii Germańskiej bardzo podniosła uroczystość, w której uczestniczył Rektor WSP **prof. dr hab. Hieronim Szczęgół**. Bohaterem tego wydarzenia był wieloletni współpracownik a jednocześnie gość – **prof. dr hab. Günter Starke** z Niemiec. Aż trzy ważne fakty z życia Pana Profesora złożyły się na tę uroczystą chwilę: siedemdziesięciolecie urodzin, przejście na emeryturę, a przede wszystkim uhonorowanie Jubilata Medalem Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego, przyznany przez Senat na wniosek Dyrektora Instytutu Filologii Germańskiej **prof. dra hab. Eugeniusza Kli-
na**.

Prof. Günter Starke urodził się 30 stycznia 1927 roku w Bockwitz, obecnie Lauchhammer w Niemczech, gdzie ucze-

się w ramach macierzystej uczelni, lecz związana była z licznymi wyjazdami zagranicznymi między innymi do Polski, Rosji, Finlandii, na Węgry. Profesor Starke otrzymał w roku 1979 tytuł profesora zwyczajnego.

Przedmiotem zainteresowań badawczych profesora Starke jest opis języka niemieckiego, jego gramatyki oraz stylistyki. Leksykologia stanowi obszar szczególnych i rozległych rozważań Profesora. Odzwierciedleniem tych dociekań są liczne publikacje w czasopismach specjalistycznych (około 220) oraz współautorstwo lub opracowania kilkunastu znaczących oraz istotnych w procesie kształcenia germanisty pozycji z zakresu językoznawstwa, między innymi: *Stilistik der deutschen Gegenwartssprache* (Peter Lang 1993), *Einführung in die Grammatik der deutschen Gegenwartssprache* (Niemeyer 1992), monografia *Inhaltssätze im Deutschen* (Zielona Góra 1990), *Erwicklungstendenzen in der deutschen Gegenwartssprache* (Bibliographisches Institut 1988), *Funktional-kommunikative Sprachbeschreibung* (Bibliographisches Institut 1981) itd. Za swoją aktywność naukową i społeczną był profesor Starke wielokrotnie odznaczany i nagradzany.

Rok 1986 przywiódł prof. Starke do Zielonej Góry, gdzie rozpoczął swą bardzo aktywną pedagogiczną i naukową działalność w Instytucie Filologii Germańskiej. Owocem pracy ze studentami niemieckimi i polskimi są nie tylko liczne napisane pod Jego kierunkiem prace magisterskie, lecz również 14 doktoratów, między innymi naszej koleżanki **dr Ewy Kniaziuk**.

Po krótkiej przerwie w pracy pedagogicznej w naszej uczelni, w czasie której sprawował funkcję rzecznika Instytutu Języka Niemieckiego na Uniwersytecie w Poczdamie powrócił ponownie do Zielonej Góry, by w dalszym ciągu, pomimo przejścia na emeryturę, służyć studentom i młodej kadrze naukowej Instytutu.

Wyróżnienie profesora Starke Medalem WSP jest powodem dumy wszystkich pracowników i studentów oraz absolwentów germanistyki.

Liliana Sadowska

Prof. Starke w otoczeniu pracowników Instytutu Filologii Germańskiej.
Fot. L. Sadowska

szczał w latach 1933-1943 do szkoły kończąc ją tzw. „małą maturą”. Następny etap swego kształcenia związał już z wyznaczonym zawodem nauczyciela, podejmując naukę w Szkole Pedagogicznej we Wrocławiu. Zawierucha wojenna uniemożliwiła mu jednak ukończenie tej szkoły i rzuciła go do Belgii, gdzie spędził dwa lata jako jeńiec wojenny. Po powrocie do Niemiec kontynuował swoje plany życiowe związane z oświatą i nauką. Do 1960 roku pracował jako nauczyciel w szkole podstawowej i średniej podejmując również zaoczne studia pedagogiczne. W roku 1960 rozpoczął pracę w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Poczdamie na etacie pracownika naukowego, gdzie doktoryzował się w 1967 roku, a w 1972 roku obronił pracę habilitacyjną. Obie prace ukazały się drukiem, doktorska *Zu den kommunikativen Funktionen konkurrierender syntaktischer Konstruktionen. Untersuchungen im Funktionsbereich des Objekts* (1971) i habilitacyjna *Zu Problemen der Satzgliedlehre* (1982). Działalności badawczej i pedagogicznej towarzyszyła praca administracyjna, ponieważ w latach 1978-1985 sprawował funkcję dyrektora sekcji Germanistyka-Historia-Muzyka na późniejszym Uniwersytecie w Poczdamie. Praca naukowa i pedagogiczna Profesora nie zamknęła

Wspólne badania socjologiczne studentów WSP i Freie Universität w Berlinie

Czas transformacji

W dniach 24-28 lutego 1997 roku studenci Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze i Freie Universität w Berlinie przeprowadzili wspólne badania socjologiczne w gminie Skąpe (woj. zielonogórskie). W badaniach uczestniczyło 7 studentów z naszej uczelni - historyków, socjologów i germanistów, oraz 18 studentów z Berlina: geografów, socjologów i statystyków. Był to już drugi wspólny obóz naukowy studentów obu uczelni. Pierwszy miał miejsce w dniach 10-16 października 1995 roku. Wówczas prowadzono badania wśród mieszkańców wsi Glisno, gmina Lubniewice (woj. gorzowskie). W obu przypadkach opiekę naukową nad studentami sprawowali **dr Jörg Janzen** z FU i **prof. dr hab. Czesław Osękowski**.

Prowadzone badania dotyczą procesu transformacji politycznej i gospodarczej w zachodniej Polsce na przykładzie lokalnej społeczności. Pokłosiem badań w województwie gorzowskim jest wydane w 1996 roku przez FU w Berlinie opracowanie *Transformationsprozesse im grenznahen ländlichen Raum Westpolens* pod redakcją J. Janzena i C. Osękowskiego. Także wyniki badań prowadzonych w województwie zielonogórskim zostaną opublikowane.

Czesław Osękowski

Rozmowa z Dziekanem Wydziału Humanistycznego
prof. drem hab. Wojciechem Peltzem

Kontynuować to co dobre

Panie Profesorze, przejął pan kierownictwo wydziału w momencie, sądzę, że dla niego przełomowym, na etapie prężnego rozwoju.

Rzeczywiście jedną z moich pierwszych decyzji było przeniesienie obrad Rady Wydziału do innej sali. Po prostu w ciągu ostatnich lat tak wzrosła liczba profesorów, że przestaliśmy mieścić się w dotychczasowej sali obrad. Myślę, że jest to symptomatyczne. Efektem tego wzmocnienia kadrowego jest tworzenie nowych kierunków studiów i specjalności.

W takim razie jakie kierunki rozwoju nakreśliłby Pan przed Wydziałem Humanistycznym w najbliższym czasie?

Będziemy kontynuować to, co zostało już niejako zakreślone przez poprzednie władze dziekańskie. Przede wszystkim

Fot. Archiwum

myślimy o rozszerzeniu możliwości kształcenia. Już działa w ramach naszego wydziału jedyny wśród wyższych szkół pedagogicznych Instytut Filozofii, na etapie organizacji znajduje się Instytut Politologii, który będzie kształcił studentów na kierunku politologia i nauki społeczne. Są szanse, że instytut ten będzie odgrywał w ramach wydziału rolę konsolidującą ze względu na interdyscyplinarny charakter tych nauk. Myślimy także o rozszerzaniu możliwości kształcenia na istniejących już kierunkach. Na polonistyce funkcjonuje już specjalizacja dziennikarska, a wyraźne potrzeby rozwijania modelu kształcenia rysują się na filologii wschodniosłowiańskiej. Tutaj myślimy o dostosowaniu programu studiów do potrzeb międzynarodowych kontaktów gospodarczych i ruchu turystycznego.

Drugi istotny kierunek rozwoju to tworzenie możliwości zdobywania stopni naukowych. Posiadamy prawa do doktoryzowania w zakresie historii, a w trakcie przygotowania jest wniosek o prawa do doktoryzowania w zakresie językoznaw-

stwa. Myślę, że pojawią się także szanse do uzyskania praw habilitacyjnych w zakresie historii.

Czy mam przez to rozumieć, że wydział nie ma problemów kadrowych?

Wydział ma stosunkowo dobrą sytuację kadrową. Instytuty Historii, Filozofii, Politologii i Filologii Wschodniosłowiańskiej zatrudniają wystarczającą liczbę profesorów, choć oczywiście ciągle czynimy starania o wzmocnienie kadry. Dobra sytuacja jest też w Instytucie Filologii Polskiej, choć tam brakuje literaturoznawców. Wydaje się jednak, że w najbliższym czasie możemy spodziewać się w tym zakresie poprawy. Najgorsza sytuacja jest w Instytucie Filologii Germańskiej i tu będzie trzeba podjąć specjalne starania o kadrowe wzmocnienie.

Plany rozwoju to jednocześnie potykanie się z trudnościami.

Tak. Zwłaszcza w zakresie spraw studenckich. Tutaj rysują się przede wszystkim dwa problemy. Jeden to ograniczenie liczby studentów zaocznych i być może także wprowadzenie jakiś form selekcji kandydatów na te studia. A drugi, to potrzeba opracowania nowego regulaminu studiów. W codziennej praktyce spotykamy się bowiem z wieloma przypadkami, których nie można rozwiązać w oparciu o obecnie obowiązujący regulamin. Dotkliwa jest także różna w poszczególnych wydziałach procedura, np. rozliczania płatności studentów zaocznych. To trzeba by ujednolicić w skali uczelni. Jeśli do tego dodać słabą bazę komputerową i brak możliwości korzystania z centralnych baz danych, to łatwiej wtedy zrozumieć niezadowolenie studentów z pracy dziekanatu. Proszę jednak pamiętać, że pracują tu trzy panie, które obsługują blisko 4 tys. studentów i pracowników.

Panie Dziekanie, co w takim razie możemy zaliczyć na konto sukcesów Wydziału w ostatnim czasie?

Odnosimy znaczne sukcesy w sferze życia naukowego. Na pewno trzeba podkreślić drugą na uczelni, a pierwszą na wydziale obronę pracy doktorskiej. Cieszymy się także, że zostały otwarte następne dwa przewody doktorskie. Inny sukces to uzyskanie tytułu przez prof. Joachima Benyskiewicza. Od 1 kwietnia kilku profesorów uzyskało także nominacje na stanowiska profesorów zwyczajnych. Chciałem też zaznaczyć, że jedyna stypendystka MEN także studiuje na naszym Wydziale. Myślę, że o znaczeniu pracującej tu kadry świadczy także fakt, że zielonogórskie środowisko przygotowuje XV Zjazd Polskiego Towarzystwa Językoznawczego, a w tym roku akademickim odbędą się dwie prestiżowe sesje naukowe. Jedna z nich, organizowana jest przez Instytut Filozofii, poświęcona będzie problemom wychowania i etyki w nauce Jana Pawła II, a druga, organizowana przez Instytut Historii, dotyczyć będzie dziejów uni polsko-saksońskiej.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał Dariusz Dolański

Statystyka

Na Wydziale Humanistycznym studiuje 3700 studentów, w tym na studiach dziennych 1300. Najwięcej osób studiuje na historii i filologii polskiej. Wydział prowadzi studia na poziomie licencjackim, magisterskim oraz posiada prawa do doktoryzowania w zakresie historii. W ramach wydziału działa 6 instytutów i trzy kolegia językowe. Na Wydziale Humanistycznym pracuje 165 naukowców akademickich, w tym 45 profesorów i doktorów habilitowanych.

Z pracownikami Rosyjskiej Akademii Kształcenia w Moskwie, prof. drem hab. Nikołajem Nieczajewem, Głównym Sekretarzem Naukowym oraz prof. dr hab. Iry Sasową, zastępcą dyrektora Instytutu Średniego Kształcenia Ogólnego i prof. dr hab. Natalią Winogradową, kierownikiem Katedry Kształcenia Początkowego tego Instytutu, rozmawiał Mieczysław Ostrowski.

Zielona Góra - Moskwa

Jesteśmy radzi, iż możemy gościć w naszej uczelni delegację Rosyjskiej Akademii Kształcenia w tak doborowym składzie. Ta wizyta stwarza dobrą okazję do rozmowy. Proszę powiedzieć, kiedy i w jakim celu została powołana Rosyjska Akademia Kształcenia w Moskwie?

Prof. N. Nieczajew: Rosyjska Akademia Kształcenia w Moskwie powstała na mocy ustawy rządu Federacji Rosyjskiej w grudniu 1991 roku na bazie byłej Akademii Nauk Pedagogicznych ZSRR. Chodziło o to, aby stworzyć odpowiednie polityczne i ekonomiczne warunki dla reformy całego systemu organizacyjnego byłej Akademii Nauk Pedagogicznych ZSRR.

Jaka aktualnie jest struktura Rosyjskiej Akademii Kształcenia?

NN: Akademia jest instytucją państwową. Składa się obecnie z 29 jednostek naukowych, które znajdują się nie tylko w Moskwie i w Sankt Petersburgu, naszych dwóch stolicach, ale i w wielu regionach Rosji, między innymi w re-

gionie centralnym, południowym, na Powołżu i na Syberii. W jej ramach funkcjonuje czternaście szkół eksperymentalnych i trzy szkoły zawodowe, które sprawdzają w praktyce pedagogiczną użyteczność przygotowywanych w Akademii koncepcji edukacyjnych.

Rosyjska Akademia Kształcenia zajmuje się - obok działalności naukowej i dydaktycznej - także kształceniem kadr. Proszę powiedzieć coś więcej na ten temat.

NN: Struktura Akademii jest tak pomyślana, że praktycznie w każdej samodzielnej jednostce istnieje rada naukowa, do zadań której należy kwalifikowanie i promowanie, zgodnie z kryteriami merytorycznymi i proceduralnymi, prac doktorskich i habilitacyjnych. Mówiąc bardziej konkretnie - obecnie w Akademii dysertacje przygotowuje około 700 doktorantów i około 60 habilitantów.

Kolejne pytanie kieruję do pani profesor Iry Sasowej. Jest Pani Profesor zastępcą dyrektora Instytutu Średniego Kształcenia Ogólnego, największego Instytutu w Akademii. Proszę o jego charakterystykę.

Prof. I. Sasowa: Instytut powstał w listopadzie 1995 roku w wyniku połączenia kilku mniejszych instytutów zajmujących się problemami średniego kształcenia ogólnego. Obecnie w naszym Instytucie pracuje 550 osób. Zajmują się one teorią, metodyką i dydaktyką kształcenia, od pierwszej do jedenastej klasy. Ci pracownicy piszą podręczniki, tworzą materiały metodyczne do ćwiczeń dla nauczycieli i uczących się - zatem można powiedzieć, że nasz Instytut gwarantuje pełną obsługę w zakresie średniego kształcenia ogólnego. W Instytucie istnieje dziewięć rad naukowych, w których gestii leży promocja prac doktorskich i habilitacyjnych poświęconych problematyce z zakresu średniego kształcenia ogólnego, zaczynając od nauczania początkowego, włączając w to wybór zawodu i przygotowanie do zawodu, kwestie adaptacji do nowych warunków społecznych, edukację ekonomiczną. Chodzi o nieco szersze podejście, wykraczające poza obowiązkowe przedmioty ogólnokształcące. Chodzi o formułę uwzględniającą zagadnienia związane nie tylko z kształceniem, ale również z wychowaniem dla kształcenia.

Czy Instytut Wasz ma kontakty z partnerami zagranicznymi?

IS: Tak. Tych kontaktów mamy dość sporo. Jednym z naszych najlepszych i najpewniejszych partnerów jest Wasza Uczelnia - Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze. Mamy już konkretny miernik i dorobek naszej współpracy: pięcioro pracowników WSP w Zielonej Górze sfinalizowało przewody habilitacyjne w naszym Instytucie. To ma swój wydźwięk. Poza Polską współpracujemy również z instytutami naukowymi z Wielkiej Brytanii i z RFN, a nawet z Chin, a oprócz tego posiadamy żywe kontakty z byłymi republikami ZSRR, a

Goście z Moskwy w czasie wizyty u Rektora. Od lewej H. Szczegółka, M. Frejman, I. Sasowa, N. Winogradowa, N. Nieczajew.

Fot. Archiwum

gionie centralnym, południowym, na Powołżu i na Syberii. W jej ramach funkcjonuje czternaście szkół eksperymentalnych i trzy szkoły zawodowe, które sprawdzają w praktyce pedagogiczną użyteczność przygotowywanych w Akademii koncepcji edukacyjnych.

A jaki jest potencjał kadrowy Akademii?

NN: W tej chwili Akademia zatrudnia dokładnie 1657 pracowników naukowych. Łącznie w Akademii znajduje zatrudnienie około czterech tysięcy osób, włączając w to wszystkich nauczycieli i pracowników obsługi. Tu może warto dodać, że w ramach Akademii działa Uniwersytet, który kształci studentów różnych specjalności pedagogicznych.

obecnie samodzielnymi państwami: Ukrainą, Białorusią, Litwą.

Jakie zadania w tej chwili realizuje Instytut?

IS: Główna obecnie sprawa to opracowanie koncepcji nowej szkoły. Spodziewamy się, że będzie to - tak jak w Polsce i na Zachodzie - szkoła z dwunastoletnim cyklem kształcenia. W obrębie wszystkich przedmiotów przygotowujemy programy nauczania. I drugi problem - to opracowanie tak zwanych minimów programowych w ramach wszystkich przedmiotów w szkołach podstawowych i średnich.

Jest wśród nas również pani profesor Natalia Winogradowa, kierownik Katedry Kształcenia Początkowego w Instytucie Średniego Kształcenia Ogólnego. Pani Profesor, proszę w kilku słowach przedstawić swoją Katedrę i powiedzieć, czym ona się zajmuje.

Prof. N. Winogradowa: Katedra Kształcenia Początkowego jest jedną z największych struktur Instytutu. Posiada trzy laboratoria. W każdym z nich prowadzone są prace badawcze nad jednym z trzech zasadniczych tematów. W pierwszym - nad nowym modelem nauczania początkowego, szkoły początkowej przyszłości, jej strukturą i programem (projekt ów ma tytuł: *Szkoła nauczania początkowego XXI wieku*, w drugim - nad kwestią drożności systemu kształcenia, najpierw pomiędzy edukacją na etapie wychowania przedszkolnego a nauczaniem początkowym, a później pomiędzy nauczaniem początkowym i nauczaniem w starszych klasach szkoły podstawowej. W chwili obecnej jest to bardzo aktualny u nas problem. W trzecim laboratorium trwają prace nad zagadnieniem pedagogicznej (to trzeba podkreślić - właśnie pedagogicznej a nie psychologicznej) diagnostyki i korekcji (wyrównywania) zarówno w związku z trudnościami w uczeniu się, jak i w związku z potrzebą tworzenia odpowiednich warunków do szybkiego uczenia się dla dzieci zdolnych. Tak to wygląda w dużym skrócie.

Bardzo Państwu dziękuję za rozmowę.

Nowy Skład osobowy

Ukazał się nowy *Skład osobowy*. Jest to pierwsza tego typu publikacja od 1989 roku. Zawiera strukturę uczelni z podziałem na wydziały, instytuty, zakłady i pracownie oraz organizację biblioteki i jednostek administracyjnych. Zawiera indeks nazwisk i wykaz pracowników z adresami.

Uprzejmie prosimy o przesyłanie do Rektora propozycji uzupełnień oraz informacji dotyczących błędów i usterek w *Składzie*, by uniknąć ich w następnych wydaniach.

Red.

20 lat Dydaktyki Literatury

Zapomniany jubileusz

Minęło niedawno 20 lat od ukazania się pierwszego numeru *Dydaktyki Literatury*, czasopisma naukowego, rocznika zaliczanego do najlepszych w kraju w grupie periodyków pedagogicznych, zakwalifikowanego bowiem przez Komitet Badań Naukowych do kategorii B. Powstało ono w 1976 roku z inicjatywy **prof. dra hab. Wojciecha Pasterniaka**, który do chwili

WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA

DYDAKTYKA LITERATURY

ZIELONA GÓRA 1989

obecnej jest jego naczelnym redaktorem. Wspomnieć tu trzeba o rektorze ś.p. **prof. drze Janie Wąsickim**, który był gorącym zwolennikiem powstania pisma i jego współtwórcą. Dzięki życzliwości kolejnych rektorów WSP mogło się ono ukazywać i było finansowane z budżetu uczelni, początkowo przy współudziale Lubuskiego Towarzystwa Naukowego, a później Kuratorium. Ukazało się dotąd 16 roczników pisma.

W skład redakcji wchodziło i wchodzi wielu wybitnych uczonych, w tym dwóch członków rzeczywistych Polskiej Akademii Nauk - **prof. dr hab. Franciszek Grucza** i **prof. dr hab. Jerzy Topolski**. Z pismem współpracuje wielu znakomitych przedstawicieli nauk pedagogicznych, filozofów i metodologów.

Pismo poszukuje naukowego statusu dla dydaktyki literatury, pojmowanej zresztą bardzo szeroko jako nauka badająca dydaktyczne funkcje wszelkich tekstów w ujęciach interdyscyplinarnych, także ontologicznych i antropologicznych. Na tym zdaje się polegać oryginalność i wręcz wyjątkowość periodyku.

Ma on charakter naukowy, ale także przeznaczony jest dla nauczycieli: polonistów i pedagogów głównie.

Temu niezwykłemu pismu, po trosze zapomnianemu w zielonogórskim środowisku nauczycielskim, życzymy dalszych dwudziestu lat trwania w tak dobrej kondycji naukowej. Może też znajdzie się jakiś sponsor i zainwestuje w sprawdzone już dzieło, przynoszące pewny sukces tak w kraju, jak i za granicą, gdzie jest znane i cenione.

Franciszek Pilarczyk

PRASÓWKA

☞ Zauważyli nas. Informacje o *Głosie Uczelni* ukazały się w *Gazecie Lubuskiej* (27.03) i *Biuletynie Politechniki Zielonogórskiej* (04.04), można było usłyszeć o nas w Radiu Zachód i zobaczyć w Zielonogórskiej Telewizji Przewodowej. Za miłe przyjęcie dziękujemy.

☞ Ponadto zainteresowanie prasy zielonogórskiej wzbudziła nowo rozpoczęta inwestycja - budynek w kształcie rotundy, który rośnie za gmachem głównym. W artykule pt. *Collegium Neofilologicum* *Gazeta Zachodnia* przedstawiła zamierzenia związane z tą budową.

☞ O sukcesach Zielonogórskiego Centrum Astronomii informowała *Gazeta Lubuska* w artykule *Centrum między gwiazdami* (19.03.) W rankingu KBN ZCA wyprzedziło tak renomowane placówki jak Obserwatorium Astronomiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego czy Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Od 1990 roku pracownicy Centrum wydali około 70 publikacji cytowanych w światowej literaturze ponad 200 razy. Miernikiem rangi zielonogórskich astronomów jest powierzenie im organizacji zjazdu Polskiego Towarzystwa Astronomicznego.

☞ Z dużym zainteresowaniem w środkach masowego przekazu spotkała się konferencja naukowa zorganizowana przez Instytut Wychowania Muzycznego. Informowały o niej *Gazeta Lubuska* (04.04) i *Gazeta Zachodnia* (07.04).

☞ W *Głosie Nauczycielskim* z 16.04.1997 r. ukazała się rozmowa z **drem Zbigniewem Izdebskim** (Instytut Pedagogiki Społecznej) na temat prac nad programem nowego przedmiotu *wiedza o życiu seksualnym człowieka*.

☞ W tym samym numerze, w artykule *Lokomotywy* swoimi refleksjami na temat Klubu Przodujących Szkół dzieli się **dr Anna Ratuś** z Instytutu Pedagogiki i Psychologii.

☞ Niestety nie uniknęliśmy także głosów krytycznych i kontrowersyjnych. W artykule *Dużo taniej, ale nudno* *Gazeta Zachodnia* (27.02) zajęła się studiowaniem w Zielonej Górze. Studenci obu zielonogórskich uczelni wskazywali, że trudno mówić o życiu studenckim w mieście, jedynie na WSP rozrywkę mogą znaleźć miłośnicy kabaretu. Dużą popularnością cieszą się także dyskoteki. Ale to wszystko. Podzielone opinie panują na temat jakości kształcenia. Niektórzy dostrzegają możliwości jakie daje im nasza uczelnia, inni zaś wskazują, że spotykają tu wykładowców bez dowcipu i polotu, którzy prowadzą zajęcia od rozdziału do rozdziału w podręczniku.

Dużo lepsze samopoczucie mają pod tym względem studenci Politechniki.

☞ Ta sama gazeta zaprezentowała w artykule *Patrzcie na Wschód* kłopoty studentów filologii wschodniosłowiańskiej (15-16.02.). Czują się oni poszkodowani, iż dodatkowa specjalność, która zdobywali podczas studiów nie ma poziomu licencjackiego. Studenci uważają, że zostali oszukani, Dyrektor Instytutu zaś obiecuje, że będzie czynił starania w MEN-ie, by dodatkowe specjalności zostały wpisane do dyplomu, a nie dokumentowane odrębnym zaświadczeniem. Co ciekawe w młodzieżowym piśmie *Cogito* (31.01.) zaliczono naszą uczelnię do tych, które szczególnie dbają o studentów rusycycki, zapewniając im dodatkową specjalność.

☞ Na początku marca studenci WSP krytykowali operatywność Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego. W wydawanym przez *Gazetę Zachodnią - Tygodniu w Zielonej Górze* (6-12.03) pojawiło się pytanie o to kiedy regularnie będą wypłacane stypendia? Przewodniczący RUSS **Radosław Kosiński** uspokoił gazetę, że opóźnienia wynikają z błędów we wdrażanym właśnie programie komputerowym.

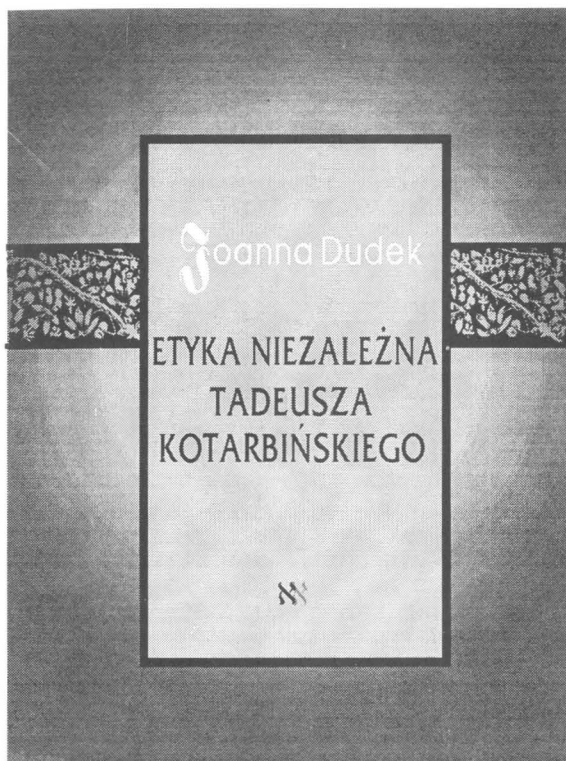
Materiał zebrała **Marta Dłużewska**
Opracował **Dariusz Grzemny**

Rusycyści nie muszą się bać

Protesty studentów filologii rosyjskiej, o których pisała prasa, skłoniły nas do zasięgnięcia opinii Dyrektora Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej **prof. dra hab. Bazylego Tichoniuka**, który powiedział nam, że są one wynikiem nieporozumienia i postawy władz oświatowych w naszym województwie. W innych województwach ten problem nie wypłynął. Nikt nie obiecywał, że dodatkowa specjalność prowadzona będzie na poziomie licencjackim. Zresztą dyrektorzy szkół często wolą honorować dyplomy licencjackie niż magisterskie, bo to przekłada się na fundusz płac. Sytuacja, w której zaświadczenie jest związane z dyplomem, jest dla studenta korzystniejsza. Aby spełnić oczekiwania władz oświatowych zostały zmienione wzory zaświadczeń, w których wymienione są dodatkowo wprowadzone dla specjalizacji przedmioty wraz z wymiarem godzin.

Red.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Joanna Dudek

Etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego

Tadeusz Kotarbiński, pedagog, humanista i miłośnik mądrości - jak pisze autorka - zagadnienia etyczne ujmując na poziomie praktyki życia, dlatego też jego poglądy są w mniejszym stopniu konstrukcją teoretyczną, na pewno natomiast wyrażają postawę życiową. Pierwsza w polskim piśmiennictwie monografia koncepcji wielkiego filozofa skłania do refleksji nad bardzo żywotną, nie tylko na gruncie filozofii, problematyką rzeczywistego zakresu niezależności etyki od religii, światopoglądu i filozofii. Rodzi ona pytanie, w jakim stopniu niezależność ta jest tylko deklaratywna, a w jakim etyka uzasadnień religijnych, światopoglądowych i filozoficznych rzeczywiście na nią wpływa.

Lilianna Kiejzik

Włodzimierz Sołowjow

Lilianna Kiejzik

Włodzimierz Sołowjow

Rosyjski filozof tworzył w ostatnim dziesięcioleciu XIX wieku. W Polsce powojennej jest mało znany, głównie dlatego, że skłaniał się (zwłaszcza w końcowym okresie) ku mistycyzmowi. Filozofia Sołowjowa ma charakter antropologiczny. Za najwyższe wartości myśliciel uznał wolność i odpowiedzialność moralną - realizacja tych zasad, jego zdaniem, wyznacza drogi ludzkiej doskonałości. Książka zawiera po części monograficzną również antologię tekstów, częściowo tłumaczonych po raz pierwszy na język polski.

Prezentacje

Agata Zbylut *Bez tytułu*

(fragment cyklu, materiał papier maché, 150 cm x 150 cm)

III rok wychowania plastycznego

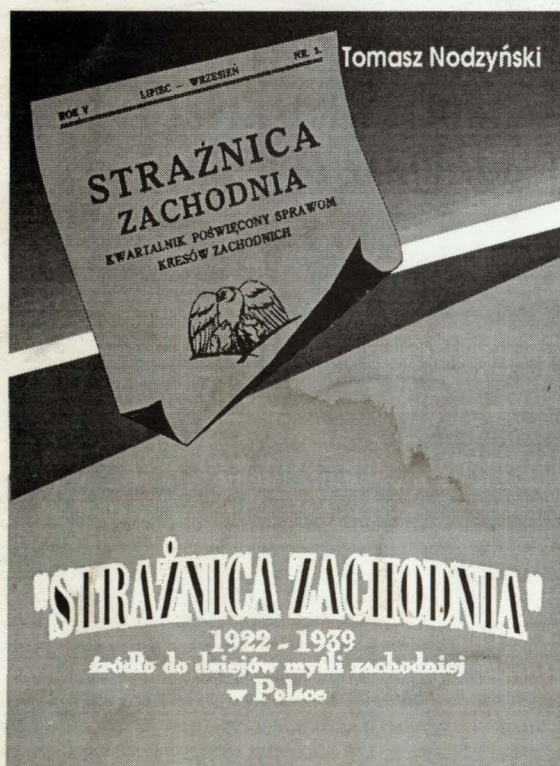
NOWOŚCI WYDAWNICZE

Ewa Narkiewicz-Niedbalec

Uczestnictwo w kulturze i aspiracje życiowe młodzieży szkolnej

Badania nad formami aktywności kulturalnej młodzieży szkół zielonogórskich w dwóch etapach – do roku 1984 i w latach 1994-95. Autorka wskazuje na zmiany postaw młodzieży oraz m. in. na rolę rodziny, instytucji kulturalnych, środków masowego przekazu (w tym TV), a także przemian społecznych na sposób spędzania wolnego czasu oraz na aspiracje życiowe i wizję przyszłego życia badanych grup.

Tomasz Nodzyński

Strażnica Zachodnia 1922-1939. Źródło do dziejów myśli zachodniej w Polsce

Nacisk germanizacyjny w zaborze pruskim, przechodzący w drugiej połowie XIX wieku w fazę nacjonalistyczną, przyczynił się w znacznym stopniu do integracji i wzrostu świadomości narodowej całego społeczeństwa polskiego podzielonego granicami zaborów. *Strażnica Zachodnia* prowadziła w tym okresie ciągłą polemikę z agresywnym nacjonalizmem, niewolną jednak od uproszczeń i negatywnych stereotypów. Czasopismo zawiera również bardzo cenne informacje źródłowe i statystyczne dotyczące ziem zachodnich.